Ajuntament de Son Servera

Pacte de Batles i Batlesses
Pel Clima i l'Energia
EUROPA

PLA D'ACCIÓ PER L'ENERGIA SOSTENIBLE I EL CLIMA

DOCUMENT III. PLA DE PARTICIPACIÓ I COMUNICACIÓ

SON SERVERA

Finançat per:

Departament de Promoció Econòmica i Desenvolupament Local
Consell de Mallorca

lavola cosustainability®

Coordinador Territorial

DOCUMENT I. PAESC.

DOCUMENT II. Visites d'Avaluació Energètica.

DOCUMENT III. Document recull de la participació desenvolupada i/o proposada.

DOCUMENT IV. Document de síntesi (en català i angles). SECAP Template.

INDEX

1 INTRODUCCIÓ 3
2 L'ESTRATÈGIA DE COMUNICACIÓ I PARTICIPACIÓ DEL PAESC 3
2.1 COMUNICACIÓ I PARTICIPACIÓ INTERNA 4
2.1.1 Les reunions de participació interna 4
2.1.2 Altres 4
2.2 PARTICIPACIÓ EXTERNA: LA CIUTADANIA 5
2.2.1 Accions de comunicació adreçades a la ciutadania durant l'elaboració del PAESC 5
2.2.2 Accions de participació adreçades a la ciutadania durant l'elaboració del PAESC5
ANNEX I – ACTES DE LES REUNIONS DE PARTICIPACIÓ INTERNA 6
ANNEX II – NOTES DE PREMSA 15
ANNEX III – PRESENTACIONS 18

1 INTRODUCCIÓ

La participació del conjunt de la societat és un element clau per tal d'assolir l'objectiu del Pacte de Batles i Batlesses pel Clima i l'Energia de reducció del 40% de les emissions de GEH per a l'any 2030. En aquest procés, es considera de vital importància implicar tant els polítics i tècnics municipals directament relacionats amb l'elaboració del PAESC (participació interna) com a la resta de la ciutadania (participació externa). En aquest sentit, s'han portat a terme actuaccions adreçades a tots dos nivells.

2 L'ESTRATÈGIA DE COMUNICACIÓ I PARTICIPACIÓ DEL PAESC

L'èxit del PAESC, que és la seva execució i assoliment dels objectius de reducció d'emissions, passa necessàriament per la comunicació i participació, ja que és necessària la implicació de diferents agents: polítics, socials, econòmics, etc.

A continuació es presenta una figura representativa de l'estratègia i actuacions de comunicació i participació seguides al municipi. Aquesta estratègia inclou tant l'esfera interna, de l'ajuntament, com l'esfera externa o dimensió pública.

Figura 1. Esquema de l'estratègia de comunicació i participació del PAESC, tant en la redacció com en l'execució.

ETAPA	***PARTICIPACIÓ / COMUNICACIÓ***	
	Actuacions de participació	***Actuacions de comunicació***
Inici del projecte: compromís polític	Reunió inicial del projecte: contextualització del PAESC	Nota de premsa 1
Presentació dels resultats de la diagnosi climàtica del municipi (mitigació i adaptació) i establiment de l'estratègia i definició del pla d'acció	Reunió de Seguiment 2: presentació dels resultats i selecció de les accions a definir al Pla d'Acció	
Aprovació i presentació del PAESC	Sessió de presentació pública	Nota de premsa 2 Baner i infografia

Font: elaboració pròpia.

2.1 COMUNICACIÓ I PARTICIPACIÓ INTERNA

Es consideren actuacions de comunicació i participació interna el conjunt d'actuacions adreçades als càrrecs electes i/o personal de l'ajuntament. Les actuacions realitzades en aquest àmbit han estat dues reunions de seguiment del PAESC, una primera de contextualització del PAESC i una segona de presentació dels resultats de la diagnosi municipal i selecció de les actuacions a incloure al Pla d'Acció segons la realitat del municipi.

2.1.1 Les reunions de participació interna

Les reunions de seguiment celebrades han estat:

Taula 1. Reunions de seguiment en l'elaboració del PAESC.

Núm. reunió	Data	Objectiu
1	19/11/2018	Contextualització del PAESC i descripció de les tasques a realitzar en el marc de l'assistència tècnica del Consell de Mallorca.
2	18/06/2019	Presentació dels resultats de l'inventari d'emissions de GEH i diagnosis climàtica del municipi i identificació de les accions de mitigació i adaptació a incloure al PAESC.

Font: elaboració pròpia.

A l'annex I es presenten les **aportacions rebudes més rellevants** per a cadascuna de les reunions mantingudes.

A l'annex IV d'aquest document s'acompanyen les **presentacions** realitzades al municipi.

2.1.2 Altres

Durant tot el procés d'elaboració del PAESC s'ha mantingut una comunicació constant amb els tècnics de l'Ajuntament.

Els canals de comunicació han estat el correu electrònic i el telèfon, tant per fer la recollida de dades i d'informació municipal rellevant com per resoldre dubtes i organitzar les reunions de seguiment.

2.2 PARTICIPACIÓ EXTERNA: LA CIUTADANIA

2.2.1 Accions de comunicació adreçades a la ciutadania durant l'elaboració del PAESC

Tot el procés d'elaboració del PAESC ha anat acompanyat d'actuacions adreçades a la ciutadania, amb la finalitat d'informar sobre la elaboració del Pla d'Acció municipal i fer als ciutadans partícips del mateix.

En aquest sentit s'han publicat **dues notes de premsa** amb la finalitat de que l'Ajuntament pugui informar a la ciutadana de la elaboració del seu PAESC.

També s'ha elaborat un **baner informatiu i una infografia del PAESC** que es publicarà a la web municipal, i mitjançant el qual es pot accedir als documents del PAESC i es poden fer suggeriments mitjançant el correu electrònic de l'ajuntament.

Taula 2. Comunicació i participació ciutadana durant l'elaboració del PAESC.

Núm. actuació	Data	Objectiu de l'actuació, breu descripció i material lliurat.
1	Desembre 2018	Nota de premsa 1. Informar a la ciutadania de la signatura del Pacte d'alcaldes i de l'inici dels treballs.
2	Setembre 2019	Nota de premsa 2. Informar a la ciutadania que l'Ajuntament ha aprovat per Ple el PAESC.
3	Octubre 2019	Baner informatiu i infografia

Font: elaboració pròpia.

A l'annex II d'aquest document s'acompanyen les **notes de premsa** facilitades per l'empresa redactora del PAESC a l'Ajuntament per tal de fer difusió dels treballs realitzats.

La infografia i el baner associats al PAESC no es presenten en aquest document, però es posaran a disposició dels ajuntaments per tal que els puguin publicar a les seves pàgines web i fer-ne difusió.

2.2.2 Accions de participació adreçades a la ciutadania durant l'elaboració del PAESC

Com a acció de participació adreçada a la ciutadania es portarà a terme una sessió de sensibilització sobre canvi climàtic (mitigació i adaptació), on també es presentaran els principals resultats del PAESC municipals i les principals implicacions del Pacte de Batles i Batlesses.

ANNEX I – ACTES DE LES REUNIONS DE PARTICIPACIÓ INTERNA

Reunió inicial del projecte

Dades generals:

Data: 19 de novembre de 2018
Lloc: Ajuntament de Son Servera
Hora: 12:30 – 13:30

Assistents:

Per Consell de Mallorca:

- Joana Aina Reus

Per part de l'Ajuntament:

- Miquel Espases Collantes, Regidor medi ambient
- Joan Albert Bauzà Mayol, Enginyer/ gestor energètic
- Carme Santandreu Espinosa, Educació Ambiental

Per part de l'empresa adjudicatària dels treballs:

- Isabel Román
- Esteve Palou

Desenvolupament de la reunió

Es presenta l'equip que elaborarà el Pla d'Acció per l'Energia Sostenible i el Clima (PAESC) de Son Servera. S'explica l'iniciativa Europea del Pacte d'alcaldes, els objectius, aspectes metodològics, l'organització dels treballs, el context d'aquesta iniciativa per Mallorca i la importància estratègica que té pel territori.

El Pacte d'alcaldes

- A principis de **2008** la Unió Europea va posar en marxa el "Pacte d'alcaldes per l'energia sostenible local" **(PAES)**, una iniciativa per canalitzar i reconèixer la participació del món local en la lluita contra el canvi climàtic.
- L'any **2014**, la Unió Europea va llançar una nova iniciativa per implicar el món local en l'adaptació en front el canvi climàtic: "**Alcaldes per l'Adaptació**".
- L'any **2015**, l'adaptació al canvi climàtic es va integrar en el Pacte i es va aprovar el "Pacte d'Alcaldes pel Clima i la Energia" (**PAESC**).

Objectius dels PAES

- Definir un pla d'acció per tal de reduir les emissions municipals un **40% per l'any 2030**, amb un objectiu intermedi del 20% l'any 2020.

- Incorporar el compromís d'avançar cap a la resiliència de les ciutats afegint la obligació de redactar un **Pla d'Adaptació al Canvi Climàtic** i executar-ne les accions.

Àmbits d'actuació

Isabel Román, explica quins són el sectors els quals es vol actuar amb el PAESC per tal de reduir les seves emissions. Aquests es poden englobar en 2 àmbits:

- **Àmbit PAESC**. Inclou les emissions del sector domèstic, terciari, transport, residus i aigua.
- **Àmbit Ajuntament**. Inclou les instal·lacions i serveis gestionats per l'Ajuntament: equipaments, enllumenat i flota (pròpia o externalitzada).

Organització dels treballs i calendari previst

Els treballs s'organitzaran en 3 fases:

1. **Fase 1: Recollida d'informació**. Aquesta fase inclou la recollida de dades de consum energètics, la realització de les visites d'avaluació energètica (VAE) als equipaments seleccionats i l'inici de les feines de comunicació/participació.

   Les dades que es volen obtenir són les dades de consum i característiques de les instal·lacions i equipaments de l'Ajuntament (edificis i altres equipaments, enllumenat públic i flota de vehicles). Concretament es necessiten **consums energètics dels anys 2005 - 2017 (o darrer any disponible) de les diferents fonts energètiques.** La informació es podrà obtenir principalment a través de les factures.

   Per la banda d'adaptació, l'Ajuntament haurà de respondre qüestions rellevants i validar la diagnosi que faci Lavola a partir del document indicadors de vulnerabilitat sectorial al cc dels municipis de balears.

2. **Fase 2: Tractament i anàlisis de dades.** Aquesta fase correspon als treballs interns de l'empresa en la qual s'analitzen les dades obtingudes en la fase I i es fa una diagnosi de l'evolució i situació del municipi en matèria de consum energètic i emissions.

3. **Fase 3: Elaboració del pla d'acció.** Elaboració de la proposta d'accions a ser implantades en el municipi tant en l'àmbit de mitigació com d'adaptació. Aquesta proposta serà compartida i discutida en sessions de participació tant a nivell intern d'Ajuntament com a nivell extern amb la ciutadania, en cas que així es decideixi.

Per altre banda, els Ajuntaments hauran d'escollir 4 equipaments on realitzar les visites d'avaluació energètica.

Metodologia de treball entre l'empresa i l'Ajuntament

En el marc del projecte es preveuen 4 sessions de treball amb l'Ajuntament:

a) Recollida d'informació per l'elaboració de l'inventari

L'empresa adjudicatària farà arribar un llistat complet de la informació a preparar. Es revisarà l'estat de informació disponible i es determinaran els passos a seguir per obtenir la informació mancant.

Després de la reunió de treball es preveu una comunicació fluida entre lavola i l'Ajuntament per tal d'anar complementant la informació mancant. Un cop s'hagi finalitzar el procés de recollida de dades L'empresa adjudicatària ho comunicarà a l'Ajuntament

b) Dur a terme les visites d'avaluació energètica als 4 equipaments seleccionats amb el tècnic assignat. S'indicarà la informació prèvia a recopilar per cada equipament i es coordinarà la visita per que el tècnic la pugui realitzar acompanyat de la persona responsable de l'equipament i del seu manteniment.

c) Presentació de resultats de l'inventari i inici del pla d'acció

Després del procés de tractament i anàlisis de dades, Gram i Lavola contactarà a l'Ajuntament per tal de planificar una sessió de treball. En aquest sessió es tractaran els següents temes:

- Presentació dels resultats obtinguts: Evolució de consums i emissions de l'àmbit Ajuntament i de l'àmbit PAESC.
- Identificació de les mesures a incloure en el Pla d'acció de mitigació i d'adaptació. Principalment es vol identificar aquelles mesures que l'Ajuntament té interès en implantar i també les que ja s'han implantat o estan en procés d'implantació.

d) Revisió de l'Esborrany del Pla d'acció de mitigació i d'adaptació

L'empresa adjudicatària elaborarà un esborrany del document del PAESC i l'enviarà a l'Ajuntament per la seva revisió. Paral·lelament, s'acordarà data per dur a terme la sessió de participació interna (amb persones de l'Ajuntament) o externa (amb ciutadania) per la presentació i discussió de l'esborrany del document.

L'empresa adjudicatària incorporarà els canvis sol·licitats per l'Ajuntament i aportacions identificades en les sessions de participació al document i elaborarà la versió final. Finalment, el PAESC s'haurà d'aprovar per ple.

Comunicació ciutadana

- Lavola facilitarà a l'Ajuntament 3 notes de premsa per que pugui informar a la ciutadania de l'estat del projecte i dels resultats obtinguts.
- En cas que l'Ajuntament ho desitgi, es podrà realitzar una sessió de participació o presentació ciutadana del projecte.

Informació aportada per part de l'Ajuntament durant la reunió

Des de l'Ajuntament s'ha aportat la següent informació:

- Els nous quadres d'enllumenat públic s'han fet amb tecnologia LED, així com també l'enllumenat de les places turístiques.
- Les escoles, camp de futbol i centre de dia disposen de biomassa amb pellets, i tenen estudis fets per a la instal·lació de gas natural.
- Tenen servei de recollida porta a porta a tot el municipi, excepte a les zones turístiques.
- Els comerços tenen una bonificació del 30%-40% en la taxa del servei de recollida de residus.
- L'Ajuntament te una proposta per fer un Pla de Mobilitat.
- Disposen de 4 punts de recàrrega de vehicles elèctrics i tenen la intenció de disposar de bonificacions fiscals a l'impost de circulació per vehicles elèctrics.

Informació pendent

Finalment, es determina quina és la informació necessària i pendent de recopilar per part de l'Ajuntament:

El Consell de Mallorca ens passarà les contrasenyes d'accés a la web de la COMO. (per demanar pròrroga per entregar l'informe de seguiment)

EQUIPAMENTS

- Llistat dels equipaments públics.
- Disposem del consum elèctric agregat per equipament per anys 2005-2016, per tant **necessitem consum desagregat d'EE per any 2017.**
- Consum de **Gas natural, pels anys 2005 – 2017.**
- Consum de **Gasoil C, pels anys 2005 – 2017.**
- Consum de **Biomassa, pels anys 2005 – 2017** (escoles, camp de futbol, centre de dia)
- Consum de **GLP pel dipòsit de la policia, anys 2005 – 2017.**
- Producció **d'energia solar** per ACS per equipaments amb instal·lacions.
- **Consum d'aigua** dels equipaments públics (2017 i anys anteriors disponibles).
- **Llistat dels 4 equipaments públics seleccionats per fer les VAES.**

ENLLUMENAT PÚBLIC

- Consum pel període **2005 - 2017.**
- Inventari de l'enllumenat públic.

FLOTA MUNICIPAL PROPIA

- **Consum elèctric** del vehicle elèctric de l'Ajuntament.

- **Consum de benzina i gasoil del la flota pròpia**

FLOTA MUNICIPAL EXTERNA

- Dades de consum de combustible (o cost) dels anys disponibles del servei de recollida de residus (i d'altres serveis externalitzats).

ALTRES

- Completar l'estat d'implementació de l'antic PAES per poder fer l'informe de seguiment

Reunió de seguiment nº 2: Sessió de participació interna

Dades generals:

Data: 18 de juny de 2019
Lloc: Ajuntament de Son Servera
Hora: 12:30 – 13:30

Assistents:

Per Consell de Mallorca:
- Joana Aina Reus

Per part de l'Ajuntament:
- Miquel Espases Collantes, Regidor medi ambient
- Joan Albert Bauzà Mayol, Enginyer/ gestor energètic
- Rafel Rosselló, Tècnic Medi Ambient

Per part de l'empresa adjudicatària dels treballs:
- Isabel Román
- Esteve Palou

Ordre del dia:

1. Presentació dels resultats del inventari d'emissions 2005-2017
2. Identificació de possibles accions de mitigació a incorporar en el PAESC
3. Identificació de possibles accions d'adaptació a incorporar en el PAESC
4. Propers passos

Desenvolupament de la reunió:

1. Lavola informa als assistents que s'ha finalitzat la fase I de recollida de informació per elaborar l'inventari i es presenten els resultats obtinguts. Concretament es presenta l'evolució dels consums i emissions de l'Ajuntament (equipaments, enllumenat públic i flota de vehicles) i de l'àmbit municipal.

2. A partir d'un llistat d'accions orientatives s'identifiquen quina tipologia d'accions de mitigació i d'adaptació poden ser interessants pel municipi. A continuació s'adjunta el llistat.

3. Propers passos:
    i. L'Ajuntament facilitarà a Lavola les dades necessàries per a la descripció i el càlcul de les accions escollides. A més a més, retornarà les taules de les accions de mitigació i adaptació a Lavola aprovant l'àrea o departament de l'Ajuntament implicat i l'any d'execució previst.
    ii. Lavola farà arribar a l'Ajuntament un esborrany del pla en base a les accions identificades.

iii. Un cop revisat per part de l'Ajuntament, està previst organitzar una sessió de presentació per donar a conèixer el PAESC als grups d'interès i recollir noves aportacions.
iv. Finalment, el PAESC s'haurà d'aprovar per Ple municipal.

Son Servera, 18 de juny de 2019

Pla d'acció de mitigació
Monitorització del consum energètic dels equipaments
Designació d'una figura de gestor energètic en els equipaments municipals
Elaboració d'un manual de bones pràctiques ambientals
Ús d'estufes de pellet
Canvi de les calderes de gasoil per calderes de gas natural
Canvi de il·luminació interior per altre més eficient en edificis municipals
Campanyes de sensibilització adreçades a la ciutadania vinculades amb l'eficiència energètica (renovació de bombetes, electrodomèstics, millora dels aïllaments) i compra d'energia verda i energies renovables
Substitució de les làmpades de l'enllumenat per altres de més eficients (VSAP, LED, etc.)
Substitució de vehicles municipals accionats amb combustibles fòssils per vehicles elèctrics
Ús de bicicleta elèctrica per part dels serveis municipals
Elaboració d'un pla de mobilitat del municipi
Planificació/promoure la mobilitat a peu i ús de la bicicleta
Renovació eficient del parc mòbil del municipi i diversificació energètica del sector
Instal·lació de punts de subministrament elèctric per a vehicles
Bonificació fiscal per als vehicles de baixes emissions (elèctrics, híbrids etc,)
Bonificacions fiscals en l'impost de bens immobles per edificis, habitatges o locals que tinguin instal·lada un mínim d'un 40% del total de la potència contractada d'energia solar fotovoltaica per autoconsum
Bonificacions fiscals en la llicència d'obres per a la implantació d'energies renovables
Implantació de captadors solars tèrmics a edificis i equipaments municipals
Implantació del sistema de recollida porta a porta dels residus del sector domèstic i terciari

Pla d'acció d'adaptació
Aprovació del Pla de Sequera
Cisternes amb aigua de mar per hotels i piscines
Inventariar les captacions i les fonts del municipi, públiques i privades (en cas de sequera, contaminació dels aqüífers, etc.)
Aprofitament de les aigües de pluja i aigües regenerades
Campanya d'estalvi de consums d'aigua als equipaments públics
Identificar i arreglar les fuites en la xarxa d'abastament
Selecció d'espècies vegetals autòctones amb baix requeriment hídric per jardineria municipal
Telegestió del reg del verd urbà
Garantir la disponibilitat d'aigua no potable als bombers

Crear sistemes d'alerta ciutadana (early warning systems) per a onades de calor, de fred, llevantades i temporals de mar...
Campanyes pel control de plagues que afecten la salut (mosquit tigre, vespa asiàtica, etc.)
Campanyes específiques per al turisme en relació amb l'estalvi de recursos i l'adaptació al canvi climàtic

ANNEX II – NOTES DE PREMSA

NP 1

Son Servera treballa en l'elaboració del seu Pla d'Acció per a l'Energia Sostenible i el Clima

L'Ajuntament de Son Servera es va adherir al "Pacte de Batles i Batlesses" l'any 2011, iniciativa de la Unió Europea que impulsa la **lluita contra el canvi climàtic a nivell local** i defineix el compromís de reducció de més d'un 20% de les emissions de GEH per l'any 2020. Aquell mateix any, el municipi va redactar el pla d'Acció per l'Energia Sostenible (PAES), amb un objectiu de reducció d'emissions de 24.534,04 tCO_{2eq} a través de 58 accions relacionades amb l'eficiència energètica, les energies renovables i el transport, entre d'altres.

Actualment s'està treballant en l'elaboració del **Pla d'Acció per a l'Energia Sostenible i el Clima (PAESC),** que serà l'eina que guiarà al municipi per assolir el compromís de reducció d'emissions de GEH més enllà del 40% per l'any 2030 respecte el 2005. A més a més, aquest compromís inclou la obligació d'avaluar els riscos i vulnerabilitats municipals derivats del canvi climàtic i adoptar una estratègia d'adaptació. Aquest nou compromís està marcat pel "Pacte de Batles i Batlesses pel Clima i l'Energia", iniciativa a la que l'Ajuntament de Son Servera es va adherir de manera voluntària el dia 22 de setembre de 2016.

El procés d'elaboració del PAESC, que es realitzarà en diferents fases, es va iniciar el passat mes de novembre quan es van reunir els representants de l'Ajuntament, juntament amb els representants del Consell de Mallorca i l'equip que donarà assistència tècnica al municipi.

La primera fase consistirà en la redacció de l'informe de seguiment de les accions proposades en el PAES del 2011, l'elaboració un inventari municipal de consums energètics i d'emissions de GEH associades als principals sectors d'activitat i la realització d'avaluacions energètiques a diversos equipaments municipals. Aquesta fase serveix per **analitzar la situació actual del municip**i i redefinir l'estratègia d'actuació per reduir les emissions de GEH.

Amb els resultats d'aquesta primera fase, s'actualitzaran les **accions de mitigació tant de l'àmbit municipal com del propi Ajuntament**, descartant aquelles accions proposades inicialment que no siguin viables actualment i afegint-ne de noves.

De manera simultània, s'avaluaran els riscos i vulnerabilitats climàtiques del municipi davant del canvi climàtic per tal de definir l'estratègia d'adaptació mitjançant una sèrie d'accions que permetran incrementar la resiliència del municipi davant dels riscos identificats.

Un aspecte important en el procés de definició de les accions del PAESC, tant de mitigació com d'adaptació al canvi climàtic, serà la participació dels diferents actors locals, i per això, s'incorporarà un **procés de participació i comunicació** tant a nivell del propi Ajuntament com de la ciutadania en general.

NP 2

L'Ajuntament de Son Servera aprova el seu Pla d'Acció per l'Energia Sostenible i el Clima

El passat 19 de setembre l'Ajuntament va aprovar per Ple Municipal el seu Pla d'Acció per l'Energia Sostenible i el Clima (PAESC) conforme als compromisos adquirits amb la seva adhesió voluntària al pacte d'Alcaldes. Aquest és un mecanisme per implicar a totes les administracions locals europees en l'adopció de mesures per afavorir l'estalvi energètic i les energies renovables. Els Ajuntaments signants, assumeixen el compromís de reduir com a mínim un 40% les seves emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH) l'any 2030 respecte l'any 2005 i l'adopció d'un enfocament conjunt per abordar la mitigació i adaptació al canvi climàtic.

En el pla s'inclouen 35 actuacions que permetran reduir 36.874,91 tones de CO_2 del municipi i assolir l'objectiu de reducció del 41,4% de les seves emissions de GEH per l'any 2030. La majoria de les actuacions es dirigeixen principalment a reduir el consum energètic derivat de l'activitat de l'Ajuntament, però també al consum energètic d'altres sectors inclosos en el PAESC: domèstic, serveis, transport i gestió de residus.

Per altra banda, el pla també contempla 26 actuacions d'adaptació al canvi climàtic que estan vinculades amb els següents sectors: edificis, energia, aigua, agricultura i sector forestal, medi ambient i biodiversitat, salut, protecció civil i turisme. Amb aquestes actuacions, el municipi incrementarà la seva resiliència davant dels diferents riscos i impactes causats pel canvi climàtic.

ANNEX III – PRESENTACIONS

Consell de Mallorca

Pacte de Batles i Batlesses
per al Clima i l'Energia

Pla d'Acció per l'Energia Sostenible i el Clima | Son Servera

18 de juny de 2019

lavola

L'índex: què us explicarem?

1. L'origen: el canvi climàtic
2. El Pacte de Batles i Batlesses pel Clima i l'Energia Sostenible
3. El Pla d'Acció per l'Energia Sostenible i el Clima (PAESC)
4. Inventari de les emissions de GEH municipals
5. Adaptació al canvi climàtic
6. Propers passos

1. L’origen: el canvi climàtic

1. L'origen: el canvi climàtic

El canvi climàtic és un fet inequívoc, i l'activitat humana és la causa dominant des de mitjans del segle XX, amb una certesa del 95%

Cinquè informe del IPCC, Climate Change 2013: the Physycal Science Basis

Algunes conseqüències...

- Sequeres
- Pèrdua de biodiversitat
- Malalties
- Desgel dels pols i augment del nivell del mar
- Inundacions
- Fenòmens extrems més freqüents
- Canvi en les pautes de comportament (consum de recursos, turisme, etc.)

Què podem fer?

Pensar globalment i actuar localment...

Europa dóna un pas endavant l'any 2008
i confia en el **compromís local**

Pacte dels alcaldes
per una energia sostenible local

El compromís s'amplia l'any 2015

Pacte de Batles i Batlesses
per al Clima i l'Energia

2. El Pacte de Batles i Batlesses pel Clima i l'Energia Sostenible

2. El Pacte de Batles i Batlesses pel Clima i l'Energia Sostenible

El Pacte dels Batles és el principal **moviment europeu** on participen **autoritats locals** que han assumit el següent **compromís voluntari:**

↓ **20%** emissions de GEH pel 2020

↓ **40%** emissions de GEH pel 2030

Avaluació de riscos i vulnerabilitats climàtiques

Adoptar una estratègia d'adaptació

Què ha passat des de llavors?

+ 7.755 municipis signataris

+ 253 milions d'habitants

+ 23% de reducció de les emissions de CO_2

3. El Pla d'Acció per l'Energia Sostenible i el Clima (PAESC)

Com fer-ho?

El PAESC és **l'instrument** a l'abast dels municipis
per materialitzar el seu compromís davant el canvi climàtic

- 0 Visió compartida
- 1 Compromís local
- 2 Planificar
- 3 Actuar
- 4 Seguiment de resultats
- 5 Comunicar

Què inclou el PAESC?

MUNICIPI

4. Inventari de les emissions de GEH municipals

4. Inventari de les emissions de GEH municipals

89.085 tones de CO_{2eq} l'any 2005

13%

4. Inventari de les emissions de GEH municipals

2017

4. Inventari de les emissions de GEH municipals

Transport: 12%

Terciari: -21%
Residus: -11%
Domèstic: -19%

4. Inventari de les emissions de GEH municipals

Resultats per càpita...

↓ 17%

Rànquing municipal

Què inclou el PAESC?

MUNICIPI

Àmbit Ajuntament

- Equipaments i instal·lacions municipals (inclou bombaments)
- Enllumenat públic i semàfors
- Flota municipal (pròpia i externalitzada)
- Transport públic

4. Inventari de les emissions de GEH municipals

2.746 tones de CO_{2eq} l'any 2005

3% del total d'emissions de l'àmbit PAESC

4. Inventari de les emissions de GEH municipals

↓19%

4. Inventari de les emissions de GEH municipals

2018

4. Inventari de les emissions de GEH municipals

Equipaments municipals

28%

Enllumenat públic

42%

Flota municipal

↗ 6 %

Emissions GEH tipologia de flota (2005)

Evolució emissions GEH flota

5. Adaptació al canvi climàtic

Prediccions climàtiques a Son Servera

Principals vulnerabilitats i riscos del municipi

SECTOR	RISCOS IDENTIFICATS	PER QUÈ?
Agricultura i ramaderia	Increment de les necessitats de reg	• **Increment temperatura estival** • **117,13 ha de superfície regada** • **4,16% de superfície regada** • **Baix percentatge de cultiu de secà en el context balear**
Gestió de l'aigua	Disminució de la disponibilitat d'aigua	• **Increment temperatura estival** • **Consum d'aigua per habitant i dia de 395 L** • **Poca accessibilitat a l'aigua del municipi**

5. Adaptació al canvi climàtic

SECTOR	RISCOS IDENTIFICATS	PER QUÈ?

Salut i Benestar	Restriccions d'aigua domèstica	• **Disminució precipitacions anuals**
		• **Consum d'aigua per habitant i dia de 395 L**
		• **Nivell socioeconòmic:**
		  • **43,7 nivell d'atur**
		  • **43 nivell de dependència**

Urbanisme i habitatge	Increment de les necessitats de reg	• **Disminució precipitacions estivals** • **Gran presència de verd urbà de 37,8 ha (6,6%)** • **Alt consum d'aigua per habitant i dia**

5. Adaptació al canvi climàtic

SECTOR	RISCOS IDENTIFICATS	PER QUÈ?
Pujada nivell del mar	Salinitat podria afectar els cultius Afectacions en el sector turístic	• **Increment temperatura anual** • **Augment nivell del mar de 0,4 a 0,8 metres** • **Pèrdua d'àrea de platja** • **Contaminació d'aigües marines i aparició de plagues**

Objectius específics d'adaptació

- Augmentar la garantia d'abastament de la xarxa de distribució d'aigua potable i el grau d'autosuficiència
- Augmentar d'abastiment d'aigua per reg urbà o adaptar les zones verdes amb espècies resilients
- Disminuir el consum a l'augment del nivell del mar

6. Propers passos

I ara...?

MITIGACIÓ	Escollir les accions de mitigació
ADAPTACIÓ	Escollir les accions d'adaptació
PAESC	Calcular els estalvis i elaborar memòria (LV) Revisar (AJ i Consell de Mallorca) Aprovar per Ple (AJ) Seguiment (AJ i Consell de Mallorca)

dubtes...?

Gràcies
per la vostra atenció

Isabel Roman
iroman@lavola.com

www.lavola.com
@Lavola1981

Ajuntament de Son Servera